

תכנית מועצה אזורית אשכול להפחתת הטמנה מתוקף ה.מ. 566

פרק 49 סעיף ג' הסדרת הפסולת הביתית – להקצות 15 מלש"ח עבור רכישת ציוד והקמת תשתיות להפחתת הטמנת פסולת ועידוד מחזור ביישובי עוטף עזה, בהתאם לאמות מידה ובתנאים שתקבע הקרן, בתיאום עם משרד האוצר.

המועצה תקדם את הפחתת ההטמנה ע"י פעילות בשלושה נושאים:

1. הפחתה ברמת הישוב (נאמן סביבה)
 2. מיגור השימוש בכלים חד פעמיים במוסדות ציבור וחינוך
 3. הגדלת המחזור:
 - א. במסגרת חוק האריזות (פח כתום) במוסדות ציבור
 - ב. הקטנת כמות הטקסטיל והפסולת הגושית להטמנה ע"י שימוש חוזר.
- בנוסף יקודמו פעולות הסברה וחינוך ברמת המועצה ובישובים.

במקביל המועצה מקדמת:

- הקמת מרכזי מחזור יישוביים במסגרת קו"ק 13311 ובמסגרת תוכנית לשיפור מערך האשפה שאושרה בתאגיד אשכול רשויות נגב מערבי (נספח 2).
- מעבר לשימוש בכלים רב פעמיים במערכת החינוך, קוק **מצורפים המסמכים בדוא"ל**.
- טיפול בגזם גנני: מאז שנת 2016 אין הטמנה של גזם במועצה. השרות שניתן הוא קיצוץ הגזם והשארתו בישובים לשימוש בגינון הציבורי או הפרטי. (נספח 3).

הפחתה ברמת הישוב

מערך פיזי מותאם בכל ישוב

רקע ורציונל

במסגרת פעילות המועצה להקטנת ההטמנה והגברת המחזור אנו מקדמים 'נאמן סביבה יישובי'. נאמני הסביבה בישובים יפעלו בליווי המועצה וע"פ הנחיות המועצה ויקדמו את נושאי איכות הסביבה ברמה היישובית הן בפעולות הסברה, חינוך והפצת מידע והן בפעולות בשטח כגון תחזוקה שוטפת של עמדת המחזור, עמדות אשפה יישוביות, שטחים ציבוריים ועוד.

בחלק מהישובים כבר היום יש אדם הממלא תפקיד זה באופן חלקי, כמשרה או בהתנדבות. על מנת להבטיח קידום הנושא **בכל יישובי המועצה**, התמקצעות והמשכיות חשוב המועצה תכשיר ותלווה את נאמני הסביבה. תסייע במתן כלים ותשתיות להצלחת ביצוע המשימות. תעסוקת נאמן הסביבה תהיה בשכר חלקי או בהתנדבות בהתאם למודל הפעלה בכל ישוב תוך עידוד גיוס אדם אשר בעל השפעה ויכולת הנהגה לקהילה. מיקוד הפעילות יהיה איכות סביבה, קיימות, אחריות. תוך יצירת שיתופי פעולה חינוך- קהילה- סביבה.

❖ תנאי להשקעה: התחייבות הישוב להקצאת המשאבים הנדרשים: שכר או שווה ערך לשכר, תקציב שוטף, שיתוף פעולה קהילתי עם התרבות, חינוך.

תקציב הקמה ושוטף

- על מנת לאפשר את ההקמה נדרשת הנחת תשתיות פיזיות, המועצה רוצה להתחיל בתהליך מול היישובים, להקמת תשתית המערך בשת"פ מלא עם היישובים גם בהעמדת אדם ייעודי ותקציב. כחלק מהקמת התשתית נדרש:
- העמדת רכב תפעולי אשר תאפשר לנאמן הסביבה לנוע בישוב ואף לטפל בענייני סביבה נקודתיים.
 - יציקת משטח לריכוז הפסולת לטיפול- בנוסף למרכזי המחזור לאשר מקום בו נאמן הסביבה יכול לטפל ולהפריד בפסולת גושית ו/או גזם גנני מרוכז במהלך כל ימות החודש ולא רק בתאריך האיסוף/הטיפול הקבוע. המתחם יכיל הפרדה בין זרמי הפסולת השונים ויאפשר טיפול בגזם נקי ובכל זרם בפני עצמו.

- הקמת מרכז תקני מקורה לאיסוף פסולת אלקטרוניקה מכשירים קטנים וסוללות של תאגיד מ.א.י וכן איסוף פסולת אלקטרונית גדולה אחת לחודש מבתי התושבים.

- ציוד נוסף: כלי גינה, מאצרות בהתאם לצורך של כל ישוב, שילוט, כלי עבודה וכו'.

- אמצעי בקרה ואכיפה- מצלמות- על מרכזי המחזור על מנת לסייע לטיפול באירועים של השלכת פסולת שאינה תקינה, טיפול בוונדליזם וכו'.

כל הקמת המערך תעשה במלוא בשימוש בכספי התמיכה המבוקשת כמו גם תקציבי יישובים ייעודים.

בנוסף היישוב מתחייב בתפעול שוטף של המערך, בשכר העבודה לרכז או שווה ערך לשכר, חידוש ציוד, פעילות חינוך בקהילה ועוד. הניהול יהיה משותף של הישוב והמועצה במודל שיקבע מראש, כל נאמן יעבור הכשרה על ידי המועצה ויקבל ליווי מצוות אגף איכות הסביבה.

מקורות: השתתפות המועצה, השתתפות הישוב, שיפוי הישוב ע"פ הקטנת משקלי הפסולת (מערכת טלדור), איסוף בקבוקי פקדון (כולל הגדולים), מכירת חומרים כמו ברזל.

חשוב: הפרדת פסולת ברמת הישוב והפחתת ההטמנה ברמת הישוב יביאו ליצירת מקור תקציבי לפעילות בנושא קיימות וחינוך סביבתי

ככל שיקטינו את ההטמנה - הישוב ייהנה מיכולת לקיים פעילות רבה יותר

תשתיות נדרשות:

כלי תפעולי ונגרר- (סיוע לישוב ברכישה) עלות- 36,500 ₪
משטח לריכוז פסולת לטיפול (גזם גנני) עלות- 8,000 ₪ (ע"פ מפרט: משטח של 4*3 מ' עם 3 קירות בגובה מטר)
מרכז מחזור אלקטרוניקה, מכשירים קטנים עלות- 6,000 ₪
אמצעים לבקרה ופיקוח (מצלמות): 2,500 ₪
במועצה 32 יישובים + תוספת מועצתית
סה"כ תשתיות מועצתיות: 1,749,000 ₪

הפחתה ברמת המועצה:

מיגור השימוש בכלים חד פעמיים במוסדות ציבור וחינוך

במוסדות הציבור והחינוך מטבחים, בהם יש שימוש רב של כלים חד פעמיים.
על מנת להקטין את הכמויות יותקנו במטבחים מדיחי כלים מותאמים וירכשו כלים רב פעמיים (במודל הקול קורא לגני הילדים).

מטבחי שרות קטנים- מדיח שולחני לכוסות וכפיות- 45 יחידות

מטבחים גדולים- מדיח בייתי- 12 יחידות

מטבח מוסדי- 2 יחידות.

מדיח שולחני	מדיח ביתי	תעשייתי	
1500	1800	15000	עלויות מדיח
1500	1500	1200	עלויות התקנה התאמות נגרות, חשמל ומים
200	1200	7,000	עלות כלים
45	12	2	כמות נדרשת
144000	54000	46400	סכום
244,400 ש"ח			עלות כללית מוערכת

סה"כ: 244,400 ₪

הגדלת המחזור במסגרת חוק האריזות (פח כתום) במוסדות ציבור וחינוך

הצבה של מתקני איסוף אריזות במוסדות חינוך ומרכזים מועצתיים בהם יש אפשרות לאיסוף כמות נוספת של פסולת אריזות בשיתוף עם חברת ת.מ.י.ר, עם הרחבת חוק הפיקדון והשת"פ של ת.מ.י.ר עם המועצה הוגשה בקשה להגדיל את מספר הפחים הכתומים.

מספר המתקנים, פחי 1100 : 40

עלות מתקן : 5,400

סה"כ : 216,000 ₪

❖ לא כולל עלות איסוף חודשית, סבב של משאית ייעודית

שימוש חוזר בטקסטיל

במועצה מנוהל מרכז קיימות "דנדש החדש" על ידי מתנדבות, מרכז הקיימות מאגד בתוכו בגדי ודברי טקסטיל, הפריטים המובאים למתחם ממוינים ע"י צוות המתנדבות במקום למחזור או לשימוש חוזר. במתחם נמכרים בגדים בעלות נמוכה על מנת לעודד צריכה חוזרת וההכנסות הינן תרומה לקרן עבור משפחות נזקקות באשכול. על מנת להגדיל את הכמות המגיעה למקום במקום לפחים, יוקם מערך איסוף מהישובים, מחייב איסוף נקי ולא כפסולת. המערך יופעל ע"י נאמני הסביבה והמתנדבים ובהתאם לצורך יועברו הפריטים למתחם הקיימות ובמקרה הצורך סיוע בהובלה חיצונית (תלוי כמות ומרחק).

מספר המתקנים : 32

עלות מתקן מותאם : 5,500

סה"כ : 176,000 ₪

❖ לא כולל מערך איסוף והובלה לחנות : סבב פעם בחודש ואיסוף ע"פ קריאה

איסוף אריזות חומרי הדברה

מועצה אזורית אשכול הינה מועצה חקלאית ומוגדרת כ"אסם התבואה" של מדינת ישראל. היקף החקלאות בשטחה הינו מסדר גודל גדול מאד וכמות הפסולת החקלאית הינה מהגבוהות במרחב ובהפרש ניכר. במסגרת התוכנית לטיפול בפסולת החקלאית נדרש למצוא פתרון לאיסוף ופינוי אריזות חומרי הדברה.

החלופה המתבקשת על ידנו, לממש הלכה למעשה את תוכנית ההרצה שבוצעה במועצה אזורית יואב ולכיש ולהעמיד כלובים לאיסוף אריזות חומרי הדברה ריקים. כיום אריזות חומרי הדברה נזרקות לפח הירוק (על פי ההנחיות) בהעמדת עמדות מחזור בשיתוף מחלקת החקלאות נצמצם את ההטמנה.

לצורך הקמת המערך נשתמש במחזוריות הבקבוקים אשר יוצאות משימוש ונעביר אותן התאמה לאיסוף אריזות חומרי הדברה. המתקנים יפוזרו במרכזי חקלאות גדולים והאריזות יאספו ע"י חברת "אדמה".

מצורף מייל עלות טיפול במתקנים ללא עלות שינוע ופינוי ראשוני

מספר המתקנים : 32

עלות מתקן מותאם כולל שינוע ופינוי : 5,000

סה"כ : 160,000 ₪

פעולות הסברה וחינוך

אבשלום

אוהד

אורים

בארי

בני נצרים

גבולות

דקל

חולית

יבול

ישע

יתד

כיסופים

כרם שלום

מבטחים

מגן

נווה

ניר יצחק

ניר עוז

נירים

סופה

עין הבשור

עין השלושה

עמיעוז

פריגן

צאלים

צוחר

רעים

שדה ניצן

שדי אברהם

שלומית

תלמי אליהו

תלמי יוסף

בסיוע נאמני הסביבה וכחלק מעבודת מחלקת חינוך סביבתי והסברה בשיתוף דוברת המועצה יועלו קמפיינים של הסברה ופעילויות לחינוך הקהילה להפרדת פסולת והפחתת הצריכה והקטנת טביעת הרגל האקולוגית ובכך להפחית את ההטמנה.

סה"כ השקעות

נושא	סכום	הערה
מערך תמיכה יישובי	1,749,000	
הפחתת שימוש חד פעמי	244,400	
פח כתום למוסדות מועצה וחינוך	216,000	
מתקנים לטקסטיל לשימוש חוזר	176,000	
רכז / פרויקטור	160,000	
מרכזי איסוף לארזות חומרי הדברה	160,000	
פעולות הסברה וחינוך	135,270	5% מהסכום הכולל
סה"כ	2,840,670	

מסגרת מאושרת - 2,840,606

יעדים מדידים

הפחתה של 2% ממשקל הפסולת הנאספת החודשית, בניכוי תוספת תושבים. שנת הבסיס נתונים 2021 כפי שנאספים ע"י מערכת טלדור.

כל תושב 13 לי (מדד מועצתי ע"פ סקר אשפה שנעשה ע"י אשכול רשויות נגב מערבי).

הגדלת הכמות בכלל זרמי המחזור מהישובים (לא כולל עסקים) השונים ברמה המועצתית 5%. שנת בסיס 2021. (אין אפשרות למדוד כמויות ע"פ ישובים ולכן ברמה המועצתית).

אבטלום

אוהד

אורים

בארי

בני נצרים

גבולות

דקל

חולית

יבול

ישע

יתד

כיסופים

כרם שלום

מבטחים

מגן

נווה

ניר יצחק

ניר עוז

נירים

סופה

עין הבשור

עין השלושה

עמיעוז

פריגן

צאלים

צוחר

רעים

שדה ניצן

שדי אברהם

שלומית

תלמי אליהו

תלמי יוסף

נספח 1 : נאמן סביבה ישובי- מערך הפעלה ופעילות שוטפת

"הממלכה בבארי"- מודל פעילות

"הממלכה" הינה מרכז מחזור, שימוש חוזר ועוד. במרכז מתקנים לאיסוף הזרמים השונים למחזור, מתקנים נוספים לטיפול או ריכוז פסולת מתוך מטרה להקטין את ההטמנה: למשל שימוש חוזר בריהוט ישן, אריזות גדולות שניתן להפנות לשימוש אחר.

חלק מהותי מפעילות הממלכה: ניהול ברמת הישוב. ריכוז והובלת החומרים ממתחמי האשפה ומתקני מחזור ברחבי הישוב. בדיקה בעמדות האשפה ופחי האשפה האם אין בהם חומרים שיש להעביר למחזור, למשל קרטון. כמו כן, פעולות חינוך והסברה שוטפות וממוקדות לקהילה. בנוסף יוזמות לריכוז חומרים נוספים ומציאת פתרונות בשיתוף עם המועצה.

ברמת המועצה: ליווי והקמת פורום עמיתים ללימוד ושיתוף בפתרונות, ברמת ישוב, מספר ישובים או מועצה.

שוטף:

הוצאות ברמת הישוב:

פעילות חינוכית קהילתית (שני ימים בשנה, לפחות) 3,000 ש"ח

הוצאות שכר ע"י הישוב: 2,000 ש"ח לחודש = 24,000 ש"ח

ציוד שוטף, חידוש ותוספת: 2,000 ש"ח שנתי

מקור הכנסה:

תקציב הישוב

השתתפות המועצה

בקבוקי פקדון, מכירת חומרים

סה"כ פעילות 29,000 ש"ח לישוב לשנה

נספח 2: קו"ק 13311- הקמת מרכזי מחזור ישוביים

תוגש בחודש מרץ 2022 בקשה לקו"ק 13311 להקמת מרכזי מחזור ישוביים בעוד 20 ישובים, כיום קיימים 10 מרכזי מחזור ישוביים אשר מאגדים בתוכם את כל זרמי המחזור באשכול (קרטון, נייר, כתום, זכוכית ופח ירוק).

מרכזי המחזור מוקמים על פי המפרט המצורף- כאשר עיצוב המרכז יעשה בשיתוף עם הקהילה ויתאים לצרכים של כל ישוב. מיקום המרכזים יהיה במקום נגיש ומרכזי על מנת לעודד שימוש במקום. כלובי הבקבוקים יוצאו מהמרכזים ובמקומם יתווספו פחים נוספים מזרמי התום והכחול. פסולת גושית, גזם גנני ופסולת אלקטרונית נאספים ממדרכות הבתים על פי הודעה מראש לכל ישוב ואינן נכללות במרכזי המחזור.

נספח 3: טיפול בגזם גנני

החל משנת 2016 לא נשלח גזם גנני להטמנה, המועצה פועלת מול קבלן והשירות ניתן לכל ישובי המועצה באופן בו הגזם הגנני נאסף ממדרכות הבתים אחת לחודש וחצי מקוצץ בישוב ועובר להיות מצע קרקע לגינות/ שדרות עצים בשטחים הציבוריים בישוב. תנועת הגזם מצומצמת ונשאב בשטחי הישוב על מנת להקטין את הניידות ברחבי המועצה.

אבשלום

אוהד

אורים

בארי

בני נצרים

גבולות

דקל

חולית

יבול

ישע

יתד

כיסופים

כרם שלום

מבטחים

מגן

נווה

ניר יצחק

ניר עוז

נירים

סופה

עין הבשור

עין השלושה

עמיעוז

פריגן

צאלים

צוחר

רעים

שדה ניצן

שדי אברהם

שלומית

תלמי אליהו

תלמי יוסף

